

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201172
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8820201172.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: Z. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, XXX XX P., právne zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, so sídlom Janka Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, IČO: 37 756 508, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 6.088,30 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Csp/65/2020-131 zo dňa 30.11.2020 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 6.088,30 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady, bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal toho, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť mu sumu 6.088,30 eura ako primerané finančné zadosťučinenie nakoľko ako spotrebiteľ bol úspešný v konaní 11Csp/72/2019. Súd v konaní 11Csp/72/2019 uložil žalovanému vydať bezdôvodné obohatenie, sumu 6.088,30 eura s príslušenstvom, spotrebiteľský úver, ktorý bol poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. R. XX/XXXXXX z 10.12.2013 vyhlásil za bezúročný a určil, že motorové vozidlo S. C. R. Y., č. (VIN): W je vo vlastníctve žalobcu. Aj vzhľadom na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou 11Csp/72/2019 bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu, stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Tento stav pritom vyvolal žalovaný, ktorý mu predložil na podpis úverovú zmluvu v rozpore so zákonom a snažil sa na jeho úkor získať bezdôvodné obohatenie 6.088,30 eura, finančné zadosťučinenie vo výške 6.088,30 eura mal preto za dôvodne žiadané. Významnou okolnosťou je to, že došlo k porušeniu právnych povinností žalovaným, ktoré sa premietli do samostatných právoplatných výrokov súdu o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určení vlastníckeho práva osobného motorového vozidla v jeho prospech.

Súd konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil.

Z vykonaného dokazovania zistil, že pod sp.zn. 11Csp/72/2019 bolo vedené konanie, v ktorom bol vyhlásený 16.10.2019 rozsudok, na ktorý poukázal žalobca v žalobe. Žalobca k dôvodom, pre ktoré uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 6.088,30 eura uviedol, že k tejto sume došiel po rozhovore so svojim právnym zástupcom, chodili mu upomienky, že má dlh, že tento sa

navyšuje, musel platiť, peniaze nemal, deti chodili do školy, musel zháňať peniaze aby mal z čoho žiť, večer nemohol zaspáť, musel navštíviť psychiatra, ktorý mu naordinoval lieky. Poukázal tiež na to, že mu chceli zobrať auto.

Súd prvej inštancie s odkazom na ustanovenia § 5 ods. 5, § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa dospel k záveru o tom, že nárok uplatnený žalobou vo výške získaného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného je dôvodný. Cieľom priznania nároku je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť na dodávateľa preventívne, aby dobrovoľne upustil, resp. nepokračoval v protiprávnom konaní. Žalobcovi bola spôsobená materiálna ujma, ktorá sa premietla aj do zníženia jeho rodinného rozpočtu a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny. V rámci konania vedeného pod sp.zn. 11Csp/72/2019 bol vypočúvaný, mal stres a bolo uňho psychické vypätie. V dôsledku konania žalovaného sa zvýšila aj intenzita jeho psychických problémov čo sa prejavilo na jeho zhoršenom zdravotnom stave. Preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. Poukázal na to, že celé zdôvodnenie rozsudku, na základe ktorého súd priznal žalobcovi ním žiadanú sumu, je založené na tom, že žalobca mal psychické problémy z toho, že mu chodili upomienky, uvedené tvrdenie však v žiadnom prípade nemôže byť vyhodnotené ako splnenie podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Zákon predsa ako podklad nevyhnutne stanovuje porušenie práv alebo povinností stanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi, z vypätia žalobcu nevyplýva odôvodnenosť primeraného finančného zadosťučinenia porušením zákonných povinností, ale psychická trauma. Žalobcovi ako spotrebiteľovi nevznikla ani žiadna škoda, práve naopak, získal výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Pokiaľ súd v predchádzajúcom konaní vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú, žalobcovi mohla potenciálne vzniknúť len ujma za zaplatené úroky, ktorá však bola nahradená plnením na základe rozsudku v konaní vedenom pod sp.zn. 11Csp/72/2019, iná ujma mu nevznikla. Žalobca v žalobe neuviedol, ani inak takúto ujmu nešpecifikoval. Je nedôvodné a neadekvátne zamieňať inštitút bezdôvodného obohatenia s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia. Pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Už tento samotný dôvod vyvracia splnenie hypotézy právnej normy uvedenej v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný poukázal na to, že žalobca v zmluvnom vzťahu s ním vystupoval ako spotrebiteľ, teda slabšia strana, čo však neznamená, že tejto bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej bez ohľadu na platné právo. Poukázal na to, že Európsky súdny dvor v rozhodnutí C-315/92 deklaroval, že sa celkovo vychádza z takého spotrebiteľa, ktorého inteligenčný kvocient nie je na hranici demencie, ale ktorý je schopný sa slobodne rozhodnúť. Poukázal na to, že je potrebné skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku čo žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, nepreukázal v čom pociťoval porušenie svojich zákonných práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v sume 6.088,30 eura. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za správny po stránke právnej aj skutkovej. Poukázal na to, že v týchto typoch konaní je namieste preferovať najmä sankčnú funkciu voči nepoctivým dodávateľom finančných služieb, ktorí dlhodobo porušujú zákon a spoliehajú sa na minimálnu obranu bežného obyvateľstva. Dôvody, ktoré uviedol žalovaný v odvolaní, sú nesprávne, nakoľko opomína, že príčinou súdneho sporu bolo porušenie jeho zákonnej povinnosti s následkom, že žalovaný sa bezdôvodne obohacoval a to dlhodobo od 12.02.2016 do 19.03.2019. Zákonným dôsledkom bolo, že žalovaný bol povinný mu bezdôvodné obohatenie vydať. Žalobca uviedol to, že žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie až na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Pokiaľ žalovaný namieta, že žalobca v žalobe nepreukázal ktoré konkrétne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa alebo osobitného právneho predpisu boli porušené, uviedol, že porušenie ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyplýva z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/72/2019, tiež použitie nekalej obchodnej praktiky. Žalobca uviedol aj to, že nárok, ktorý uplatnil zodpovedá požiadavke primeranosti charakteru porušenia práva dodávateľom, správaniu sa dodávateľa pred a po podaní žaloby, ako aj následkom porušenia práv spotrebiteľa. Výška ujmy tak môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ide o samostatný právny nárok

odlišný od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody, resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a pôsobiť na neho preventívne, aby upustil, resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Podľa žalobcu pri posudzovaní výšky je potrebné brať do úvahy aj spôsobenú materiálnu ujmu a trvanie materiálnej ujmy, to, že k dobrovoľnému splneniu nároku žalovaným dodávateľom nedošlo, na priebeh súdneho konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou aj na psychicky náročnú situáciu pre žalobcu, ktorý je psychiatrickým pacientom. Žalobca mal preto za to, že je potrebné aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu súdu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o existencii dôvodov pre zrušenie napadnutého rozsudku a vrátení vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Predmetom konania na základe žaloby súdu prvej inštancie doručenej 21.05.2020 je nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia kvantifikovaný sumou 6.088,30 eura, pričom dôvody, pre ktoré bola žalobou uplatnená výška zadosťučinenia v čiastke 6.088,30 eura, majú vyplývať z rozhodnutia Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní, ktoré bolo vedené pod sp.zn. 11Csp/72/2019, pričom na dôkaz relevantnosti svojho tvrdenia žiadal žalobca pripojiť spis Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/72/2019.

6. Z listín zo spisu nevyplýva žiaden pokyn súdu prvej inštancie na pripojenie spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/72/2019. Nevyplýva z neho žiadne vykonanie dokazovania listinami zo spisu 11Csp/72/2019, ani na pojednávaní, ktoré súd prvej inštancie na prejednanie vecí nariadil na deň 30.09.2020, ani na pojednávaní, ktoré bolo nariadené na deň 30.11.2020 neboť oboznámený pre rozhodnutie súdu podstatný dôkaz a to rozsudok z konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 11Csp/72/2019, v ktorom malo byť rozhodnuté o porušení práv žalobcu ako spotrebiteľa. Nie je tak zistiteľné, akých konkrétnych porušení práv spotrebiteľa sa mal dopustiť žalovaný, pričom bez akýchkoľvek pochybností, nielen samotná existencia porušenia práv spotrebiteľa, ale aj rozsah, charakter porušenia, ako aj postoj žalovaného v konaní 11Csp/72/2019 patria medzi rozhodujúce aspekty pre posúdenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je tak nepreskúmateľné.

Odvolací súd pre prípad, že výsledkom konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 11Csp/72/2019 bolo rozhodnutie, z ktorého vyplýva porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa, nespochybňuje základ nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa. Ak bol žalobca ako spotrebiteľ v predmetnom konaní úspešný, nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia voči dodávateľovi má. Pri úvahe vo výške primeraného finančného zadosťučinenia nie je však možné vychádzať z toho, že žalobca uplatňujúci nárok na primerané finančné zadosťučinenie má byť úspešný v takom rozsahu, v akom on sám svoj nárok považuje za primeraný. Základom primeranosti nemôže byť ani úvaha o tom, že žiadaná čiastka zadosťučinenia by mala korešpondovať so sumou priznaného bezdôvodného obohatenia. Inštitút finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na kompenzáciu potenciálne hrozacej majetkovej ujmy nakoľko ide o nárok, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné brať zreteľ na aspekty materiálnej povahy keďže tieto sú základom pri uplatnení iných nárokov, napr. náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, avšak len v tom zmysle, že dôsledkom zaplatenia zadosťučinenia je úbytok majetkových aktív u osoby, ktorá právo porušila. Táto sankčná stránka u finančného zadosťučinenia má len vedľajší dôsledok nakoľko na účely represie slúžia iné odvetvia práva, civilné nároky majú kompenzačný, nie prioritne sankčný charakter. Keďže podstatnou je nemateriálna stránka satisfakcie, je pri stanovení rozsahu zadosťučinenia rozhodujúca primeranosť, zadosťučinenie má zodpovedať povahe ujmy, primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk, kritériá subjektívnych predstáv a sankčnej povahy nie sú z hľadiska primeranosti výšky zadosťučinenia určujúcimi.

7. Vychádzajúc z uvedeného dospel odvolací súd k záveru o existencii dôvodov pre zrušenie rozsudku a vrátení vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

8. V priebehu ďalšieho konania je žiaduce, aby súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcu na pripojenie spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/72/2019. Z listín z tohto spisu vyhodnotí žalobcom tvrdenú existenciu porušenia jeho práv spotrebiteľa, ktorá má vyplývať z rozhodnutia v tomto konaní, ako aj ďalšie tvrdenia a dôkazy, ktorými bude disponovať a na základe zisteného skutkového stavu opätovne rozhodne o nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie. Bude vychádzať z toho, že aj keď je finančné zadosťučinenie nárokom, posúdenie ktorého podlieha voľnej úvahe súdu, táto úvaha má mať racionálny základ, má vychádzať z okolností tak na strane žalobcu ako aj na strane žalovaného, z toho, že nejde o prostriedok nahrádzajúci možný deficit majetkových aktív žalujúceho. Súd prvej inštancie rozhodne tak aby jeho rozhodnutie bolo spravodlivé a spĺňalo požiadavku vnútornej nerozpornosti.

9. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.